

Bezem door precariobestand gemeente Eindhoven

'Effectief, intelligent en kostenbeheersbaar'

Hein Aalders en Toine van Ierland

De gemeente Eindhoven heft sinds jaar en dag precariobelasting. Het bestand was echter aan slijtage onderhevig en daarom nam de afdeling Belastingen in het werkplan voor 2006 op dat er eens flink de bezem doorheen moest. Een inventarisatie die op het bordje van Legitiem werd gelegd. In overleg werd gekozen voor een nieuwe manier van werken. Een half jaar later zijn alle betrokkenen dik tevreden.

Het grondig inventariseren van het precariobestand, het moderniseren van de verordening volgens de uitgangspunten van het nieuwe model van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, en het kritisch doorlichten van de tarieven-tabel waarbij de praktische uitvoerbaarheid van de heffing

voorop staat. De afdeling Belastingen van de gemeente Eindhoven begon het jaar met stevige voornemens.

De eerste actie was een quick scan die in januari en begin februari werd uitgevoerd door Legitiem. De conclusie luidde dat de opbrengst van de precariobelasting zonder explosieve tariefsverhoging met 500.000 euro kon worden verhoogd tot 800.000 euro per jaar. Voorwaar geen gering bedrag.

Hein Aalders, hoofd van de afdeling Belastingen: "De uitkomst van de quick scan was een bevestiging

van wat we vermoedden. Het bestand was de afgelopen jaren nogal verwaarloosd. Niet voor niets hebben we de precariobelasting tot speerpunt gemaakt voor 2006."

Positief

Legitiem kreeg ook de vervolgoopdracht: een complete inventarisatie van het precariobestand. Aalders: "Daar is geen discussie over geweest. De gemeente Eindhoven maakt al langer gebruik van hun diensten. Voor de controles op de hondenbelasting en de toeristenbelasting bijvoorbeeld. Onze ervaringen zijn erg positief. We hebben veel vertrouwen in Legitiem. Het lag dus voor de hand ze ook te vragen voor de precario-inventarisatie."

Eindhoven durfde het zelfs aan in te stemmen met een nieuwe manier van werken (zie kader). Hein Aalders weer: "Legitiem kiest voor de nieuwste technieken. Daar investeren ze in zonder die kosten aan ons als opdrachtgever door te berekenen. Dat vind ik te prijzen. Een risico lopen wij bovendien niet. In het slechtste geval ontstaat enige vertraging. Maar als ik

zie hoe het nu (medio september, red.) loopt, dan denk ik dat ze de planning gewoon gaan halen.”

Uitgangspunt

Contactpersoon in het uitvoerende traject is Marga de Graaf, hoofd van het Bureau Heffingen en Invordering. Uitgangspunt voor haar is dat er ‘zo rechtmatig mogelijk’ belasting wordt geheven. “Als je dan weet dat het bestand enorm is vervuild, dan ben je blij als er ruimte is voor een grootscheepse inventarisatie. Samen met Legitiem heb ik mijn gedachten laten gaan over hoe we dat het beste konden doen, en vervolgens zijn ze gekomen met het voorstel voor een controle met een kadastrale toets ter plaatse.”

“Als de controleurs bij een object zijn kunnen ze precies zien wat gemeentegrond is. Ze meten op welke uitingen zich in, op of boven gemeentegrond bevinden en slaan die gegevens op in hun handcomputer. Ook wordt er een foto gemaakt. De complete informatie van zo’n object hebben wij de volgende dag in ons systeem. Nu moeten we dat nog handmatig verwerken, maar ook dat gaat veranderen. Binnen niet al te lange tijd is alles met een druk op de knop beschikbaar.”

Hein Aalders: “Het is een effectieve, intelligente en kostenbeheersbare manier van werken. Het goed benutten van modern gereedschap. Dat is Legitiem wel toevertrouwd.”

Regelmatige controles

Ook de plannen voor de toekomst zijn al redelijk uitgekristalliseerd. Als de huidige, complete inventarisatie is afgerond, is Eindhoven voornemens het bestand via regelmatige controles up to date te houden. Aalders: “Ieder jaar eenderde deel van de stad zodat iedereen iedere drie jaar wordt gecontroleerd.”

En wie gaat de controles uitvoeren? Hein Aalders: “Legitiem in principe. Mits ze hun werk goed blijven doen, anders hebben ze een probleem. Maar veel twijfels heb ik daar niet over. Mijn ervaring is dat zij de kunst verstaan kritisch naar zichzelf te kijken. Dan blijf je automatisch scherp.”

Revolutionaire techniek getoetst dankzij Eindhoven

Toine van Ierland, Directeur Legitiem;

De gemeente Eindhoven wilde haar heffing precariobelasting tegen het licht houden, de verordening aanpassen, de tarieven tabel opschonen, laten aansluiten bij de praktijk en op basis van de nieuwe tabel binnen de gehele gemeente alle belastbare voorwerpen laten inventariseren. Wij stelde twee methoden voor: Één zonder kadastrale toets ter plaatse en één mét kadastrale toets. Wij adviseerde Eindhoven te kiezen voor de tweede optie en de klus uit te voeren in de vorm van een pilotproject. Als lichtstad, stad van innovatie en techniek kon Eindhoven niet anders.

Normaliter wordt bij een inventarisatie voor de precariobelasting bij alle panden waar zich belastbare feiten voordoen, een opname gedaan van de voorwerpen en deze vervolgens vastgelegd op een foto. Deze opnames worden vervolgens binnen de afdeling belastingen getoetst aan de kadastrale kaarten. Indien de voorwerpen zich daadwerkelijk in, op of boven gemeentegrond bevinden, dan worden de object- en subjectgegevens van het betreffende pand bij de inventarisatiegegevens gevoegd. Vervolgens worden de gegevens (en in sommige gevallen de foto's) verwerkt in het heffingenpakket van de gemeente. Het kadastraal toetsen, het bij zoeken van de sub- en objectgegevens en het invoeren in het belastingpakket neemt per object (pand) tussen de 4 en 10 minuten in beslag. In het geval van Eindhoven met ruim 6.000 panden waar zich mogelijk belastbare feiten kunnen voordoen, betekent de handmatige verwerking een enorm beslag op de capaciteit binnen de afdeling Heffingen.

In het pilotproject werd gebruikt gemaakt van een revolutionaire GIS technologie waarmee ter plaatse de kadastrale situatie wordt beoordeeld en gebruik wordt gemaakt van alle perceels-, object- en subjectgegevens uit de bijbehorende dataset. Dat leidt automatisch tot een kwaliteitsimpuls voor de verzamelde data. Verder worden door toepassing van een andere nieuwe techniek, ter plaatse gemaakte foto's direct gekoppeld aan de data. Dat deze innovaties leiden tot een forse besparing op de arbeidsinspanningen bij zowel de verwerking als bij de controle van de gegevens spreekt voor zich.

Wij zijn blij met het feit dat de gemeente Eindhoven bereid bleek haar optimalisatietraject te koppelen aan onze drang naar vernieuwing van controle en inventarisatietechnieken. Inmiddels kunnen wij terugkijken op een periode waarin technologie,

fiscale wetenschap, praktische aanpak, volharding en samenwerking tot een mooi product hebben geleid. Dat geldt zowel voor de gemeente Eindhoven als voor ons.

Kadastrale beoordeling ter plaatse

Enno Soeren schrijft...

Enno Soeren is
Sectormanager
Publiekszaken bij de
gemeente Maastricht.
Een 36-jarige
Maastrichtenaar die zeer
begaan is met de ontwik-
kelingen binnen het belas-
tingvak en daar op deze
pagina over vertelt.

Democratie en belastingen

Het is weer zover. Politieke partijen proberen met hun verkiezingsprogramma's de burger te lokken. 'Read my lips: no more taxes', zei de Amerikaanse president George Bush ooit en we weten allemaal wat er daarna gebeurde. Van links naar rechts is dit aan de orde. De VVD wil zoals verwacht de OZB voor woningen volledig afschaffen. Maar ook de SP vindt dat er voorzichtigheid moet worden betracht bij het verhogen van de gemeentelijke belastingdruk voor burgers.

Die irritante belastingen van de gemeente, daar moeten we vanaf. Al die boze brieven van burgers, dat is irritant. Laten we die hondenbelasting ook maar afschaffen (want er is immers ook geen kattenbelasting), de precario op kabels moet weg en de Recron streeft er al langer naar de toeristenbelasting ook maar af te schaffen. Omdat de administratieve lasten voor ondernemers zo hoog zijn. De jurisprudentie rondom de baatbelasting maakt dit instrument zo risicovol dat veel gemeenten er maar vanaf zien.

Belastinginstrumenten optimaal inzetten

Gemeenten proberen de belastinginstrumenten die hun nog resteren zo optimaal mogelijk in te zetten. De reclamebelasting en gemaklijkhedenretributie zijn aan een opmars bezig en de kostendekkendheid van bestaande afvalstoffen- en rioolheffingen wordt opnieuw tegen het licht gehouden.

Leegstands- en andere controles worden ingezet om de heffingsinstrumenten zover mogelijk uit te persen. Nieuwe instrumenten als BID-tax worden ontwikkeld. Elders in deze uitgave kunt u daar over lezen.

Natuurlijk, een van de grote nadelen van gemeentebelastingen is dat zij via een aparte aanslag in rekening worden gebracht. Er is geen aansluiting bij andere financiële transacties. 'Go where the money is', is een van de grondbeginselen van fatsoenlijke belastingheffing. Belastingen als BTW, overdrachtsbelasting, loonheffing e.d. doen dat wel. Op het moment dat je toch al geld aan het uitgeven bent, betaal je meteen je belasting. Daar merk je verder niets van en dat is dan ook niet irritant.

Heibel over afvalstoffenheffing

Bij de begrotingsvoorbereiding in mijn eigen gemeente Maastricht doet het college van B&W het voorstel om de afvalstoffenheffing met gemiddeld 40 euro per gezin te verhogen. Dat is iets meer dan 3 euro per maand. Daar ontstaat een heleboel heibel over. De lokale kranten staan er vol van. Het gaat zelfs zover dat er door de oppositie een tegenbegroting wordt gemaakt waarbij de VVD samenwerkt met de SP. De democratiserende werking van belastingheffing komt hier goed naar voren. De Raad bedenkt zich wel twee keer voordat zij tot grote uitgaven overgaat die de burger in de beurs raken.

Als deze 40 euro via opcenten op de inkomstenbelasting in rekening zou worden gebracht, dan hebben we het bij een modaal bruto-jaarinkomen van 29.000 euro over 0,14%. Dat is voor een modale burger niet inzichtelijk en ik denk niet dat daar één gemeenteraadslid van wakker ligt.

Het is dus nog maar de vraag of de burger uiteindelijk beter af is met de afschaffing van al die irritante belastingen.

Enno Soeren

Reageren? Enno.Soeren@Maastricht.nl

PWN en Castricum kunnen weer jaren verder

De toeristenbelasting heeft de gemoederen in de gemeente Castricum de afgelopen jaren flink beziggehouden. Tot schrik van campingeigenaar PWN voerde de gemeente begin 2005 een forse tariefsverhoging door van zo'n 50%. Voor PWN reden het bestaande forfait ter discussie te stellen. Uiteindelijk werd Legitiem gevraagd onderzoek te doen. Op deze pagina's komen beide partijen aan het woord: Marc Winder, hoofd Financiën en Belastingen van de gemeente Castricum, Henk Wesselius, inmiddels gepensioneerd maar tot voor kort hoofd van de afdeling Verblijfsrecreatie van PWN, en campingbeheerder Remco Blankert.

Marc Winder:

'Een heel degelijk onderzoek'

Het vertrouwen in Legitiem was groot, beaamt Marc Winder. Zowel de gemeente Castricum als PWN legde zich er vooraf op vast dat het rapport van Legitiem bindend zou zijn. Ongeacht de uitkomst.

Marc Winder: *"Dat heeft inderdaad met vertrouwen te maken. Legitiem werd voorgedragen door PWN, maar toen ik hoorde dat Toine van Ierland directeur was had ik geen twijfels meer. Ik kende Toine vanuit het verleden en wist dat hij verstand van zaken heeft en dat hij zich kan verplaatsen in de gedachtewereld van campingeigenaren. Legitiem kwam bovendien met een goed onderbouwd plan van aanpak."*

Het was niet de eerste keer dat de gemeente Castricum met PWN in de slag was over de toeristenbelasting, met als twistpunt de bezettingsgraad. Volgens Marc Winder zag de gemeente ook wel in dat het gemiddelde aantal van

ruim 200 overnachtingen per jaar per seizoensplaats (waarop het forfait was gebaseerd) aan de hoge kant was. *"Maar PWN heeft ons nooit helder kunnen maken hoeveel we te hoog zaten. Wij dachten dat we met een totaal aantal overnachtingen van tussen de 500.000 en 550.000 er misschien 50.000 te hoog zaten. PWN hield het op wel 200.000. Als het verschil zo groot is kom je er in onderling overleg niet uit. Dan heb je een externe partij nodig die objectief onderzoek doet."*

Bakzeil

Het onderzoek werd uitgevoerd in de maanden april tot en met juni. Begin juli verscheen het rapport met de uitkomsten. De gemeente haalde bakzeil. Volgens Legitiem moest het aantal overnachtingen met 150.000 worden teruggeschroefd. Winder: *"Ik kan moeilijk ontkennen dat PWN dichter bij de waarheid zat dan wij. Het zij zo, dat is all in the game. We hebben vooraf gesteld dat de uitkomsten van het onafhankelijke onderzoek bindend zou zijn en daar zijn we ook niet op teruggekomen."*

Overtuigd ook als Marc Winder ervan is dat de uitkomst van het onderzoek de waarheid zeer dicht benadert. *"Men is zorgvuldig te werk gegaan. Er zijn interviews gehouden met campinggasten, het systeem van de campings is grondig bekeken, marges en afrondingsaspecten zijn scherp in beeld gebracht en keuzes uitgebreid toegelicht, zowel aan ons als aan PWN. Kortom, een heel degelijk onderzoek."*

'Een project bekeken'

In elke nieuwsbrief wordt een project centraal gezet en komen de betrokkenen aan het woord. Deze keer verhalen wij over de toeristenbelasting in de gemeente Castricum en hoe zij met PWN tot een compromis kwam.

De nieuwe afspraken zijn inmiddels vastgelegd in een convenant waar de handtekeningen onder staan van de wethouder van Castricum en de directie van PWN. "Hier kunnen we voor een reeks van jaren mee vooruit", aldus Marc Winder.

Henk Wesselius:

'Verwachtingen waargemaakt'

In termen van winnaars en verliezers gesproken is PWN, eigenaar van de Castricumse campings Bakkum en Geversduin, de winnaar van de controverse met de gemeente over de bezettingsgraad van beide campings. Het aantal overnachtingen per seizoensplaats is nu vastgesteld op 150 in plaats van ruim 200. De verhoging van de toeristenbelasting van 64 cent naar 1 euro kan dat verschil voor de gemeente niet goedmaken. Per saldo is de opbrengst lager dan voorheen. Terwijl de bedoeling van de verhoging juist was om meer geld binnen te halen.

Henk Wesselius voelt zich echter geen winnaar. "We hebben veel extra werk gehad aan de hele financiële afwikkeling. Ik had het hele verhaal veel liever in een eerder stadium met de gemeente afgekaart. Maar aanvankelijk

Uitkomst conform realiteit

Remco Blankert is beheerder van de PWN-campings Bakkum en Geversduin. Hij stond er bijna letterlijk bovenop toen Legitiem onderzoek deed naar het forfait voor de toeristenbelasting. "Zij hebben het absoluut grondig aangepakt. In een goede sfeer bovendien. Beide partijen waren opdrachtgever en beide partijen zijn ook voortdurend op de hoogte gehouden."

Het resultaat stemt Remco Blankert tevreden, maar belangrijker vindt hij dat er nu echt duidelijkheid is over het overnachtingspercentage. "De inschatting die is gemaakt klopt gewoon. Wat trouwens niet wil zeggen dat we over de aanpak geen discussies hebben gehad met Toine van Ierland van Legitiem.

Ze hebben bijvoorbeeld geen rekening gehouden met het feit dat Bakkum zes maanden per jaar is geopend en Geversduin zeven maanden. Legitiem heeft ervoor gekozen om uit te gaan van gemiddelden. Oké, dat is ook een manier. Bij dit soort onderzoeken zijn er altijd meer wegen die naar Rome leiden. Maar nogmaals: de uitkomst is conform de realiteit."

André Thoolen en Remco Blankert

zagen ze ons niet staan. Pas nadat we eind vorig jaar officieel bezwaar maakten tegen de uitspraak van de gemeenteraad om de toeristenbelasting te verhogen, werden we serieus genomen."

De uitkomst van dat overleg tussen de Castricumse wethouder en een directielid van PWN was dat er onderzoek moest worden gedaan naar de grondslag waarop de toeristenbelasting was gebaseerd. Henk Wesselius: "Het forfait dateerde nog van 25 jaar geleden. Toen was de bezettingsgraad hoger."

18 miljoen geïnvesteerd

De aangekondigde verhoging van de toeristenbelasting viel PWN ook zwaar op het dak omdat er net voor 18 miljoen euro was geïnvesteerd in de campings Bakkum en Geversduin. Een forse verhoging van de toeristenbelasting zou tot financiële problemen kunnen leiden. Wesselius: "Tegen die verhoging konden we niks doen, maar vanaf het moment dat die door de raad werd goedgekeurd zijn we ten strijde getrokken tegen het geldende forfait."

Het onderzoek van Legitiem stelde PWN in het gelijk. Henk Wesselius: "Ik heb altijd gezegd dat de gemiddelde bezettingsgraad tussen de 130 en 150 dagen per jaar is. Met de uitkomst (150 dagen, red.) kan ik dus goed leven. Ook omdat ik van dichtbij heb ervaren dat ze heel gedegen en ter zake kundig onderzoek hebben gedaan. Dat was lastig omdat je op een goed moment niet alles hard kunt krijgen en moet uitgaan van aannames."

De keuze voor Legitiem is een juiste geweest, stelt Wesselius tevreden vast. "We zijn bij ze terechtgekomen omdat een medewerker van ons Legitiem had meegemaakt bij een onderzoek in de gemeente Bergen. Hij was onder de indruk van de professionaliteit en van de manier waarop zij met alle partijen communiceerde. Ik had dus hoge verwachtingen en die heeft men volledig waargemaakt."

Plezier

Het meeste genoegen heeft Henk Wesselius achteraf van het feit dat ook de gemeente overtuigd is van de juistheid van het onderzoek. "Ook daar zijn alle twijfels weg, waardoor je geen gehakketak krijgt. Onze verstandhouding met de gemeente heeft ook niet geleden onder alles wat is gebeurd."

Resteert de vraag waarom PWN niet eerder bij de gemeente aan de bel trok als het vermoeden bestond dat de bezettingsgraad te hoog was vastgesteld? Henk Wesselius: "Dat kunnen we ons zelf inderdaad verwijten. Van de andere kant: we zijn de afgelopen jaren ontzettend druk geweest met de renovaties van de campings. Eigenlijk is het er gewoon bij ingeschoten. Overigens vind ik dat de gemeente ook een verantwoordelijkheid heeft. Ze zouden regelmatig moeten toetsen of het overeengekomen forfait nog wel aansluit bij de werkelijkheid."

Ondernemers kiezen zelf voor reclamebelasting

Steeds meer gemeenten bekijken de mogelijkheden van het gebiedsgebonden heffen van reclamebelasting. Helmond is zelfs al tot invoering overgegaan. Over het hoe en waarom spraken we met Arthur Lutgens, hoofd van de afdeling Belastingen en Verzekeringen van de gemeente Helmond, en Rob Swinkels, beleidsmedewerker Belastingen.

In het kaderartikel komt Peter van den Bosch aan het woord van Van den Bosch & partners, een bedrijf waar Legitiem nauw mee samenwerkt en dat ook betrokken was bij de ontwikkelingen in Helmond. Als belastingspecialist laat Peter van den Bosch zijn licht schijnen op reclamebelasting. Een heffing die, zo vermoedt hij, aan een opmars gaat beginnen.

Wat deed de gemeente Helmond nadat ze met een vertegenwoordiging van de Stichting Centrummanagement rond de tafel had gezeten? Dat er geen geld was voor extra investeringen in het winkelgebied stond als een paal boven water. Dat hadden ze de centrumvertegenwoordigers ook duidelijk laten weten. Maar waren er geen andere mogelijkheden? Die waren de moeite van het onderzoeken waard, want een florerend centrumgebied straalt af op de hele gemeente.

Arthur Lutgens: "We hebben naar de precariobelasting gekeken en als je dan een stap verder gaat kom je automatisch bij reclamebelasting. Een niet zo bekende heffingsvorm, maar wij schatten in dat er mogelijkheden waren. Iedere winkelier heeft wel een reclame-uiting. Als je die gaat belasten en dat geld terug laat vloeien naar de ondernemers, dan moet het

Michiel van der Heijden laat Marco van den Manakker en Rob Swinkels zien hoe de beoordeling van de belastbare reclame-uitingen in zijn werk gaat.

mogelijk zijn om extra voorzieningen te creëren." Rob Swinkels: "Met reclamebelasting ondervang je ook het probleem met de meelifters. Er zijn gemeenten die dat proberen op te lossen met opslagen op de precario, maar helemaal eerlijk is dat in onze optiek niet. Met reclamebelasting kan je alle winkeliers dwingen om mee te doen en krijg je een grotere dekking dan bij heffing via precariobelasting. Zodat de een niet profiteert van voorzieningen die zijn betaald met het geld van een ander."

70% voorstander

De Helmondse politiek was sceptisch, maar liet het invoeren van de gebiedsgebonden reclamebelasting afhangen van de wensen van de ondernemers zelf. Een referendum wees vervolgens uit dat 70% van de winkeliers voorstander was, mits de opbrengst volledig ten goede zou komen aan het centrumgebied.

Arthur Lutgens: "In een formele brief hebben de ondernemersverenigingen de gemeente toen gevraagd de belasting in te voeren. De gemeenteraad heeft daar uiteindelijk mee ingestemd. Deze maand (september, red.) gaan de aanslagen de deur uit. Het is ons gelukt en je merkt dat het leeft. Verschillende andere gemeenten hebben al geïnformeerd hoe we het hebben aangepakt."

De inventarisatie van de belastbare reclame-uitingen werd gedaan door Legitiem. Met de verordening en een kaart met het gebied in de hand trokken de controleurs door het centrum. Exacte afmetingen werden genoteerd en foto's gemaakt ter ondersteuning. Per object kreeg de gemeente de complete informatie digitaal aangeleverd.

Rob Swinkels: "Het ziet er perfect uit en we konden het zo in ons systeem opnemen. We zijn heel

tevreden. Als gemeente hebben we een voorkeur voor het werken met kleine, flexibele bedrijven en met Legitiem is dat opnieuw goed uitgepakt. Ze gaven ons vanaf de eerste dag het gevoel van: dat klusje gaan we samen opknappen. Ook van de kant van de winkeliers heb ik geen wanklank gehoord. Ze wisten dat de controle zou worden uitgevoerd en dat is allemaal geruisloos verlopen."

Opbrengst

De opbrengst van de reclamebelasting zal naar verwachting 150.000 euro zijn. Na aftrek van de kosten van de gemeente blijft dan een behoorlijk

bedrag over voor investeringen in het centrumgebied. Per winkelier bedraagt de bijdrage tussen de 450 en 700 euro, afhankelijk van de omvang van de reclame-uitingen.

Swinkels: "De staffels hebben we aangebracht in overleg met de Stichting Centrummanagement. Uiteraard is daar discussie over geweest, maar dat weet je vooraf. De huidige tariefstelling wordt door een grote meerderheid ondersteund."

Het wachten is nu op de reacties. Arthur Lutgens en Rob Swinkels vermoeden dat het aantal bezwaarmakers zal meevallen. "Omdat er onder de winkeliers een breed draagvlak is voor deze belasting. De meelifers van vroeger zien waarschijnlijk in dat ze wel mee móeten betalen. Het is geen vrijblijvende bijdrage maar een verplichte belastingheffing."

Themadag reclame- en precariobelasting

Op 1 november wordt in Sliedrecht opnieuw een themadag precario- en reclamebelasting gehouden. Tijdens deze dag zal vanuit de theorie aansluiting worden gezocht bij de (lokale) praktijk en zullen zowel de mogelijkheden als de onmogelijkheden van beide heffingen worden behandeld. De cursus is bestemd voor iedereen die op het gebied van deze belastingen meer inzicht en kennis wil verwerven. Als docenten treden op Edwin Borghols en Toine van Ierland. Edwin Borghols is als fiscaaljuridisch adviseur en venoot werkzaam bij Van den Bosch & partners, Belastingadviseurs voor overheden. Toine van Ierland is directeur van Legitiem. De themadag wordt verzorgd door de Academie Lokale Belastingen in Sliedrecht.

Meer informatie: www.legitiem.nl onder 'nieuws' of op www.lokbel.nl

Peter van den Bosch

'Helmond heeft ontwikkeling in gang gezet'

Een 'leuke belasting' wordt BID-tax genoemd in een redactioneel commentaar in de maartuitgave van het blad Binnenlands Bestuur. Peter van den Bosch kan zich vinden in die omschrijving. Omdat de opbrengst direct ten goede komt aan de ondernemers die de heffing betalen.

"Met het geld kunnen voorzieningen worden gerealiseerd waar de winkeliers zelf baat bij hebben. Nieuw straatwerk, nieuwe verlichting, meer bewaking, intensievere schoonmaak, noem het allemaal maar op. Daardoor wordt het winkelgebied aantrekkelijker en is de kans groot dat de omzetten toenemen. Die paar honderd euro aan reclamebelasting is dan snel terugverdiend."

Veel andere landen kennen een BID-tax, waarbij de letters BID staan voor *Business Improvement District*. Staatssecretaris Van Gennip van Economische Zaken liet onderzoek doen naar de mogelijkheden van BID-tax in Nederland en conclusie 1 in het onderzoeksrapport laat niets aan duidelijkheid te wensen over: 'BIDs zijn een effectief instrument om binnenstadsmanagement, winkelstraatmanagement en parkmanagement te voorzien van een structurele financiering en organisatie en de lasten evenwichtig te kunnen verdelen over alle ondernemingen'.

Lovend

Peter van den Bosch: "Het rapport is lovend en daarom was de verwachting dat Staatssecretaris Van Gennip snel met een initiatiefwet zou komen en experimenteermogelijkheden zou

scheppen. De ondernemersorganisaties zien het toch als wéér een heffing en zijn terughoudend. Mijn indruk is dat het nu een beetje stil ligt. Ook omdat er verkiezingen in aantocht zijn." Niettemin is Van den Bosch ervan overtuigd dat ook Nederland een BID-tax krijgt. Hij wijst op de bewezen positieve effecten in andere landen. "Een groot voordeel is ook dat ondernemers verlost zijn van meelifers, de zogenaamde *freeriders*. Winkeliers die wel meeprofiteren maar niet meebetalen."

In overleg met Legitiem en Van den Bosch & partners heeft Helmond nu een reclamebelasting ingevoerd waar iedereen in de praktijk mee uit de voeten kan en die niet strijdig is met de wet. Peter van den Bosch: "Wij hadden ervaring opgedaan met het opzetten van een gebiedsgericht heffingsinstrument bij de gemeenten Rotterdam (daar ging het om precariobelasting) en Leiden (de reclamebelasting). Daarom konden we Helmond ook snel en goed helpen met een op de Helmondse situatie toegesneden verordening. Helmond heeft dus geen echte BID-tax. Maar de gebiedsgerichte reclamebelasting werkt uitstekend omdat de effecten vrijwel gelijk zijn. En daar gaat het om. Ik denk dat Helmond een versnelling in de ontwikkeling van de reclamebelasting in gang heeft gezet. Inmiddels zijn er al enkele gemeenten bij Helmond op bezoek geweest omdat ze zelf ook denken aan invoering van de reclamebelasting."

Volledig bestand hondenbelasting in gemeente Westland 'Verwerking nu fluitje van een cent'

Patricia van de Zeeuw, Wout Kalisvaart en Manita Maliepaard.

Op 1 januari 2004 gingen vijf gemeenten in Zuid-Holland op in de nieuwe gemeente Westland. Een herindeling met gevolgen, óók voor de bewoners. In april 2004 besloot de nieuwe gemeenteraad hondenbelasting in te voeren en daarvoor moest een complete inventarisatie worden gemaakt. Legitiem kreeg de opdracht. Manita Maliepaard, coördinator van de afdeling WOZ en Heffingen bij de gemeente Westland, was samen met haar collega's Wout Kalisvaart en Patricia van de Zeeuw verantwoordelijk. We vroegen Manita Maliepaard naar haar ervaringen.

Waarom hebben jullie besloten tot een huis-aan-huiscontrole?

"We hadden een enorm gat in het bestand omdat twee van de vijf gemeenten die zijn samengegaan voorheen geen hondenbelasting hieven. We wilden een nieuwe start maken en dan heb je een up to date bestand nodig. Dat krijg je alleen als je een volledige controle laat uitvoeren. In het geval van Westland, een gemeente met ongeveer 100.000 inwoners, gaat het dan om ruwweg 38.000 adressen."

Waarom heeft Legitiem de opdracht gekregen?

"Prijis/kwaliteit is ook voor ons een belangrijke indicator. Maar doorslaggevend was de manier van werken van Legitiem. De controleurs gaan met een handcomputer de straat op en alle informatie is direct, digitaal voor ons beschikbaar. Met die terugleveringen hebben we in het verleden slechte ervaringen opgedaan. Nog afgezien van

de hele administratieve verwerking. Dat is nu een fluitje van een cent."

Hoe verliep de daadwerkelijke controle?

"Goed. We hadden waterdichte afspraken gemaakt en daar hebben zij zich perfect aan gehouden. Een efficiënt traject met open communicatie van beide kanten. Prettig vond ik dat we vooraf kennis hebben kunnen maken met de controleurs. We hebben wat zaken met ze doorgenomen en de legitimatie geregeld. Toen al had ik een goed gevoel. De controleurs zijn over het algemeen wat oudere heren. Mensen met levenservaring en die boezemen aan de deur automatisch ontzag in. Ik vind het veelzeggend dat we niet een vervelende reactie hebben gehad van bewoners."

Is de score en daarmee de opbrengst naar verwachting?

"Nog niet helemaal. We hadden een toename verwacht van ongeveer 1.200 huishoudens met een hond. Op dit moment zitten we op ruim 1.000. Legitiem heeft daar ook geen verklaring voor. Waarschijnlijk komen we trouwens nog wel iets hoger uit. Legitiem doet in deze periode nog een hercontrole bij een kleine 200 adressen en er zijn nog wat gevalletjes die we niet helemaal vertrouwen."

Wat ging niet goed?

"Ik zou het niet weten. Lopende de rit hebben we Legitiem wel enkele keren attent gemaakt om mogelijke verbeteringen in het systeem waarmee ze werken. Dan ging het echt om details, maar het viel me op dat daar vaak ook direct wat mee werd gedaan. Daar hebben andere gemeenten dan in de toekomst misschien weer baat bij."

